

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Practica Theologiae Mysticae

Gelen, Victor

Coloniae Agrippinae, 1652

Et Secvndo. De Iis Qvae Fivnt In medio Transformationis modi
ascendentis. Paraphrasis XIV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9766

ET SECUNDO
DE IIS QUÆ FIUNT IN MEDIO
TRANSFORMATIONIS MODI
ASCENDENTIS.

PARAPHRASIS DECIMAQUARTA.

IN thesauris sapientiæ a intellectu ac si diceret. dum in infimo status Transformationis modi ascendentis, sapientiæ ad usum, & vitalem afficientiam excoleretur, sicut thesaurus absconditus latebat in spiritu: qui quasi sub se curuatus, ad superiores amplitudines, situsq; mentales sese erigere non poterat: iam verò inuento intellectu in sapientiâ, modis atque actionibus sibi proportionatis spiritus non amplius sub se procedit; sed tanquam ignis prius in carbone modicum, nunc ut in flamma multum luminis acquirit, in eoque vivit, & degit. quod uti fiat, in sequentibus dicendum est. &

- I. Quod propria operatio quamdiu in medio Transformationis modi ascendenti versatur sit visus mystici actiuitas.
- II. In regione proprii spiritus eleuatur, ac dilatatur mysticus.
- III. Cum luminosa viuacitate ascendit continuo.
- IV. Sub se in profundo mysticus videt regionem inferioris hominis, ac spiritus proprii in alto, spiritus diuini autem supra se.
- V. In summo proprii spiritus attingit regionem spiritus diuini.

ARTICVLVS PRIMVS.

Quod propria operatio quamdiu in medio Transformationis modi ascendenti versatur sit visus mystici actiuitas.

Quifecit celos b in intellectu. ac si diceret. ô pia anima, cum obiectum intellectus mystici sit scientia sapida,

seu donum supernaturalis sapientiæ in ordine ad exercitium supereminentiæ charitatis Dei; poteris toto hoc tempore, quo circa spheram proprii spiritus ascendendo versaris, ordinatam ad diuinas illustrationes deductionem videre, & clarissimè aspicere, uti diuina miseratione factum sit, celos in intellectu esse, ipsamque potentiam intel-

a Ecclesi. a. b Psal. 133.

ellectus per donum sapientiae eou- que eleuari, vt tandem ad sublimem regionem spiritus diuini pertingat. Ea- propter relicta illa centrali, seu fundi interioritate, quæ in Nunc collecto, & sub parui ac intimi ratione pro- cecebat; ad superiores amplitudines, extensiones, latitudines, ac visus te- ipsam extendas oportet. illa enim quæ in spiritu proprio ad spiritum Diui- num adstat amplissima viuacitas ef- ficat, vt tanquam vmbra, & imagi- nes cœlestium, eiusmodi quoque ma- gnitudines in inferioribus potentijs, & imaginatione resultent: moderatè tamen hoc ipsum contingit, & mi- nus quidem in initio, quam in me- dio, & magis in fine, seu summo pro- prijs spiritus, quam in eius medio. vbi etiam ceu ex regula generali obseruan- dum est, propter subtiliorem indies spi- ritus visum, seu diuini luminis, & bo- nitatis communionem frequenter fie- ri relapsum ad inferiores vires; in qui- bus licet non reperiat positium tæ- dium, aut carentia diuina; attamen quidquid in toto homine inferiori, seu ipso suo spiritu minori regione inue- nitur, tam grossum, rude, & durum videri, vt sine auersione ad similia decidere nequeat. vnde etiam quan- tò citius ab eiusmodi inæqualitate se- se auerterit, & ad puras spiritus vi- siones conuerterit; tantò etiam ex- peditius ad operationes spiritui pro- prias admitti poterit. quæ vt in pra- xi per notabiliores operationes eue-

niant, articulatiùs consequenter dice- mus;

*In regione proprijs spiritus eleuatur,
ac dilatatur mysticus.*

ARTICVLVS SECVNDVS.

*Sapientia a foris prædicat, in plateis dat
Vocem suam.* Ac si diceret, ô pia ani- ma, non amplius in hominis inferiori situ, & quasi in temetipsa vt hucus- que fieri solebat, Diuinæ sapientiæ lo- cum dare debes: nam sapida illa sci- entia, & fruitionis locus, foris, & ad extendentem dilationem prædicat, lo- quutionibusque suis allicit, & in pla- teis; ac spatijs amplioribus vocem suam dat, atque ad spiritualia eleua- re te gestit. sicut aquila prouocans ad volandum pullos suos, & super eos volitans: cupit enim suæ naturæ participes, ad subtiliorem motum quam in paruo nidulo fundi exer- cere soleat, inducere; significans spi- ritus proprijs alas, & pennas exere- uisse, ac tantum virium acquisuisse, vt pondus inferioris hominis ad su- periora leuare possit. Quia verò vo- litando super eos inuitat, adhuc non fidit pullorum alis ex toto, ne fortè viribus destituantur; sed solum in- uitat, modum, & locum volatui a- ptum ostendendo. quia nimirum li- cet hoc loco in regione proprijs spi- ritus eleuetur, & dilatetur; maior ta- men est eius spiritualis visus, quam

Kk 3 con-

constans, & adæquatæ bene-afficientiæ vitalitas. intellectus enim pro primo in hac eleuatione magis sese extendit, intuetur, & nouos mentales situs, spatiaque perlustrat suprâ se, à longè quidem inibi Pulchrum & Bonum cognoscens in alto: nondum tamen ex toto vt suum ibidem possidens. & idè dum ex superioribus ad se, suaque inferiora recidit, hoc ipsum non ægrè, sed benignè ferat; sciens spirituale lumen adhuc non tam altas radices fixisse, vt adæquatè, & tam spiritualiter ipsam machinam inferiorem eleuare possit, sicut internum suum visum. cum ergo adhuc sit bilancis inæqualitas, inferioritate substantante; quoties ad illam ex spiritus regione deciderit, toties illam superno lumine collustrat, depurat, alleuiatque: donec tandem & ipsa inferior machina ex abundantia virium superiorum perfusa, spirituali quadam subtilitate superioribus sitibus coadstet.

Quidquid ergò in spiritus eleuatione, dilatatione, aut decidentia conspexerit, totum hoc pro præambulo, & dispositione ad purè operandum, & situm mentalem tantum congruè formandum transgrediatur pro primo, dein pro secundo subtili eleuatione ad eum qui longè superiùs est, animum dirigat; quo ita exindè adepta specie, exercitium actus per operationes intellectus, & voluntatis, consortij diuinæ naturæ fruitio instituat, foueaturque. vt porrò continuum ho-

2 Sap. 7.

rum fiat incrementum, ex sequentibus constabit.

*Cum luminosa viuacitate ascendit
continuo.*

ARTICVLVS TERTIVS.

IN sapientia est spiritus a intelligentia, sanctus, vnicus, multiplex, subtilis. Ac si diceret, ô pia anima, licet Deus in semetipso sanctus, & vnicus sit, in nobis tamen per spiritum intelligentiæ, & diuini consortij sapidissima familiaritate, est multiplex, ac subtilis, multiplex quidem, quantum ad diuisiones varias operationum; vnde hoc loco luminosa illa viuacitas, qua continuo ad superiora ascenditur, quasi vox multitudinis; maxima actiuitate in spiritu proprio loquutiones suas diffundit: ita vt ipsæ operationes, seu verba mystica ex sese quasi profluant, facillimèque proferantur, ac admirabili prorsus varietate modo sursum, modo deorsum, sinistrorsum, vel dextrorsum, antrorsum, vel retrorsum circumuolutiones suas iucundè admodum peragant. Subtilis autem, quia continuo profectu maioris radicationis in charitate, spiritum proprium incessanter ad spiritum diuinum subtili, ac substantijs separatis conformi intelligentia, allicit.

Pro exercitio actus itaque, hæc omnia, & quidquid in spiritu agilitatis, Pulchri, Boni, ascensus, & subtilioris semper aspectus inuenitur, habetur,

etur, ac possidetur; totum hoc ut imperfectum quid, & præambulum, ut peraccommoda tamen dispositio, accipiendum est; dein admodum subtili, & pro ut fieri poterit, substantijs separatis conformi intelligentia, ille qui omnibus præstat, & altior est, intuendus erit: quo ita per conuenientem speciem aut similitudinem excitatam, dein fecunditate intellectus, & voluntatis consortij diuinæ naturæ exercitium purè instituatur, continueatur, ac foueatur. interea verò dum hæc fiunt, quam altè ad superiora indies eleuetur, consequenter dicendum est.

Sub se in profundo mysticus videt regionem inferioris hominis, ac spiritus proprii in alto spiritus Diuini autem supra se.

ARTICVLVS QVARTVS.

Cum vix paruam stillam a sermonis eius audierimus, quis poterit tonitruum magnitudinis eius intueri? Ac si diceret, o pia anima, luminosa illa spiritus proprii viuacitas, qua continuò ad altiora eleuaris, hoc præstat, ut inferior regio, in qua prius versabaris, & vix paruam stillam sermonis eius audiebas, & modica ad operandum actiuitate potiebaris; iam tandem ad infimos situs, & sphaeras protusa videatur: illa enim nec tonitruum magnitudinis eius, nec subtilem actiuitatem spiritus sustinere poterat. iam

a Iob 26. b Proverb. 4.

verò cum animalibus illis cælestibus quæ plena erant oculis intus, & foris ante, & retro, & ad videnda quælibet maximè capacia; per instantaneas operationes, seu verba mystica, hoc loco ad formationem, & pronuntiationem peraccommoda eleuare, ac vbiunque inueneris impetum spiritus, illuc gradiare; & regioni spiritus diuini quam supra te animaduertis, approxima, cumque permissum fuerit ingredi, ac inhabita.

Interea verò quidquid Deo minus est, ipsam scilicet proprii spiritus eleuatam regionem, ac operationis facilitatem, qua instar aquilæ quocunque volueris circumuolitas, & tanquam plena oculis intus, & foris omnia clarè intueris; ut præambulum, & dispositionem duntaxat accipe, & transgredere: ac ei, qui his omnibus altiùs eminet, spirituali admodum intelligentia coniungere, adhære, & ut potes, profunda Dei scrutare, eius pulchritudine, & bonitate inebriata; quo ita tandem amoris præstantia ad suauem mentis excessum dimouearis. quomodo autem ad summa penetres, constabit ex sequentibus.

In summo proprii spiritus attingit regionem spiritus Diuini.

ARTICVLVS QVINTVS.

Istorum semita quasi lux splendens procedit, & b crescit vsque ad perfectum diem

diem. Ac si diceret, ô pia anima, illorum viuendi ratio qui non in incertum currunt, nec sic pugnant, quasi aëcem verberantes per remissiores, & sensuales viuendi modos; sed iustorum more per arctam viam, & angustam portam benè ordinati, ac virtuosè compositi hominis intrare contendunt ad vitam, diuinæque naturæ suauissimum consortium; illorum, inquam, semita qua simul in absconditis Domini consiliantur, & angelicis penè modis in cœlis conuersationem suam constituunt; quasi lux splendet pro primo, & quam diu in regione seu sphaera inferioris hominis nouo & adhuc occulto modo, ceu in Nunc æterno, collectè, nec vsquequaque diffusè, Diuinæ lucis radios *a* percipiunt. Verùm dum hic in medio ascensu, ac regione proprii spiritus degunt, eiusmodi lux splendens procedit, & crescit vsque ad perfectam diem: in eo quod luminosa eleuatione, con-

tinuè se suzque omnia transcendendo infatigabili viuacitate spiritui diuino appropinquant. hoc autem tum reali persistencia contingit, quando in summo proprii spiritus, ac in iam diu trita media regione, alia longè diuinior, ac sublimior regio superesse animaduertitur; sicut perfecta dies à crepusculo, & aurora in claritate differens. actum quidem ad altiora transeundum erit, pro vt in *b* sequentibus habetur.

Interea verò hæc omnia pro dispositione duntaxat, & præambulo accipienda sunt, & deferenda; dein præactus exercitio spiritu non tantum ab omnibus libero, & soluto; sed etiam ex his præambulis in subtilem visum deducto, ille qui his omnibus præstat, cogitandus erit, vt absque inferiorum impedimento, spiritus congrua specie imbutus, actualement vnionem, & consortium diuinæ naturæ instituat, continuet, nutriatque.

a Sup. paraph. 13. *b* Paraph. 15.